

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

De pœnis blasphemorum, deque corundem absolutione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

De poenis blasphemorum, & deinde eorundem
absolutione.

26. Nullæ poenæ sunt in jure contra meros blasphemos latæ; Ferendæ autem à Judice, quænam sint, pertinet ad forum externum examinare, id quod satis elucidat facit Castro Pal. tom. 3. disp. 2. de iur. p. 2. §. 5.

27. Absolutio blasphemiarum hæreticalis cum errore intellectus petenda est ab eo, qui hæresin absolvere potest, de qua re nos *suprà*, cap. 1. §. 2. satis disputavimus.

At blasphemiarum quæcunque quamvis atrocissimæ, sed non continentes hæresin formaliter, hoc est, quamvis contineant verba hæreticalia, non tamen cum errore mentis interno affectu, possunt absolvi in foro conscientie à quocunque Confessario ordinario, nisi in ea Diocesi sint signatè reservatæ. Ratio hujus Doctrinæ est ea, quam diximus *de Maleficij absolutione tractavimus*, *suprà*, c. 6. §. 2. n. 1. & nam propterea hic repetenda nequaquam est, legè ita Dianam *part. 1. tract. 5. ref. 7.* & rursus *p. 3. tract. 4. ref. 143.* & *p. 4. tract. 4. ref. 240.* Ego enim quiescere tantisper appeto.

FINIS LIBRI SECUNDI.

Laus Deo, Beatissimæ Virgini, ac Beato Aloysio.

LIBER TERTIUS.

DE SECUNDO DECALOGI PRÆCEPTO.

Non assumes Nomen Dei tui in vanum.

PECULIARIS, & germana tractatio secundi Præcepti est ea, quæ actus bonos, vel pravos circa honorem Deo debitum suscipit explicandos. Ideo enim iubetur Dei nomen non esse in vanum assumendum, ne is congruâ reverentiâ defraudetur. Quoniam verò propter connexionem materiarum, pleraque de eadem in primo præcepto sunt disputata, superest hic, solum de Juramento, Adjurationeque Juramento affini, ac de Voro differere; iis enim, si ritè ea nuncupentur, observenturque, honore Deus afficitur; secus, contrà.

CAPUT PRIMUM.

De Juramento in communi.

§. I. Quid sit Juramentum.

1. **S**IT invocatio divini testimonij ad faciendam fidem; ita S. Thom. 2. 2. q. 89. art. 1. Aliquando autem explicite affertur Deus in testem, ut quando juratur per ipsum Creatorem: aliquando verò solum tacite, ut quando juratur per creaturam, referendo ad Deum, modo explicando *infra*, §. 3. & utroque modo petende est juramentum, quia in utroque Divinum testimonium invocatur.

2. Potest item hujusmodi Dei invocatio exhiberi verbo, ut tu, facto, mente. Verbo, ut si ore proferas, dicat, *v. g. iuro per Deum hoc ita esse, hoc me facturum.* Noto, ut si tibi dicatur: *Iures per Deum*, tu verò oculis vel capite annuas, facto, ut si cui offeratur juramentum cum Libro Evangeliorum, ipse verò illum tangat, eo enim ipso, etiam si nihil proferat, jurare censetur. Idem evenit si se scribat scriptoræ iurandi formam continenti; propria enim subscriptio, ipsissimum est juramentum.

Mente denique, ut si quis intra animum suum juret. Quare si quis se aliquid facturum mente sic spondeat, obligabitur in foro conscientie, ex virtute Religionis, quia jam invocatur Deus in suæ sponsonis confirmationem: licet, ut in foro externo constet, (utque item constet alteri parti acceptanti, unde irrevocabilis ex vi iustitiae promissio fiat) necessarium sit aliquod ex tribus dictis externis signis.

3. Rursus aliquando verus Deus invocatur, aliquando à Gentilibus, falsus; & hoc posterius verum juramentum non est, quia divinum testimonium nequaquam invocatur. Unde sequitur promittentem quid sub juramento Dei falsi, solum tenet ex conscientia erronea, quia putat se verè jurasse; at si errorem deponeret, adverteret quod se Deum verum in testem non adduxisset, minime tenetur ex vi juramenti, sed solum ex vi promissionis, seu fidei humanæ.

Quod peccatum sit cooperari cum juraturo per falsos deos, dicam mox §. 4. n. 7. & per occasionem innui *suprà*, *de maleficio lib. 2. c. 2. §. 2. n. 7.*

4. Quid si quis juraret per hæc Evangelia, & deinde adverteret illum non fuisse Librum Evangeliorum, sed profanum, sed papyraceum, sed ligneum, ad libri formam edolatum? Respondeo hunc verum nuncupasse juramentum, si quidem error fuit materialis, dum interim ipse intenderet per verè Evangelia jurare. Non sic fuit modò in Ethnico, qui ita juravit per Jovem, ut per verum Deum, quem ipse non cognoscit, jurare nullatenus intenderit; si enim intendisset, ac sub Jovis nomine verum Deum, licet imprudenter, invocare voluisset, certè verum emisisset juramentum, eique omnino stare, etiam errore deposito, debet.

5. Sed hinc oritur quæstio frequentissimæ praxis. Jurat quis per fidem suam, in veritate, certò, profecto, &c. ex prædicta conscientia erronea putans se verè jurare, obligatur ad rem tali juramento promissam, si doctior factus resciat illud, quia Deum non invocavit, nequaquam fuisse juramentum.

Respondeo, hæc in re certum est primò, si is scivit in illis verbis non invocari Deum, sed solum propriam fidem